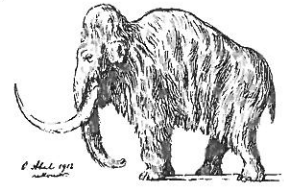

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

6 november 2014

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2014:66
Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ETT SKEPPSVRAK KALLAT
LINKINPOHJA 2, ASIKKALA, SÖDRA FINLANDS INLAND

Uppdragsgivare: Riikka Tevali, Arkeologiska fälttjänster, Museiverket, PL 913, 00101 Helsingfors

Finland. riikka.tevali@nba.fi tel. +358 40 128 6208

Område: S Finland, 30km norr Lathi **Prov nr:** 55715-55718 **Antal sågprov:** 4

Dendrokronologiskt objekt: Skeppsvrak, 3 spant och perästeevi prov 1

Resultat:

Dendro-Id	Prov nr,	Trädslag	Antal år; (antal radier annan än 2)	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningstid V=Vinterhalvår E=efter	Trädets egenålder Bedömn. ±10
55715	1	Tall	37;3	Sp 29, W	1905	V 1905/06	55
55716	3	Tall	58;3	Sp 47,nära W	1905	1905-1915	80
55717	5	Tall	68	Sp ?, ej W	1895	E 1895	90-110
55718	6	Tall	74	Sp 48, nära W	1903	1903-1913	90

Kommentarer till den dendrokronologiska analysen

Asikkala Linkinpoija 2 - vraket

Dateringarna indikerar en gemensam ålder, det är dock bara ett prov som har vankant och kan få en säsongsexakt fällningstid, **vinterhalvåret 1905/06**. De övriga proven får en bredare felmarginal. Baserat på de *dendrokronologiska förhållandena och splintstatistiken är det mest sannolikt att de är avverkade samma tid som prov 1 eller något enstaka år senare.

*Proveniensen är lokal, sannolikt är alla avverkade från samma område och möjligen en gemensam ståndort.

Beskrivning av tabellen ovan

"Dendroidentitetsnummer", är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

"Antal år", årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med "+n".

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen "ew" eller "lw" dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

"splint, vankant, bark" indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). "nära vankant" uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten ("ej sp") anges en så kallad "efterdatering" (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten.

"Datering av yttersta årsring i provet", är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges "ej datering". Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

"Beräknat fällningsår" här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

I kolumnen längst till höger har trädets egenålder noterats.

Analyskostnad:

Objektskostnad	4000:-
Provkostnad (4 * 900 kr)	3600:-
Förtur 35%*7600=2660	2600:-

Belopp att betala (exklusive moms): 10200:-

Om kompletterande prover insänds för analys inom ett år, debiteras endast provkostnaden.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.

Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet.

Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.

Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare

Lunds Universitet

Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund

E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se

Tel: 046-2227891 (mobil)